

PROMOVAREA IDEII DESPRE PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

Elena HARCONIȚA,
Valentina TOPĂLO

Principiile de popularizare efectivă a Proprietății Intelectuale se bazează pe următoarele componente: capitalul uman - competențele profesionale și organizaționale ale echipei de bibliotecari; capitalul structural - conținutul planului de activitate, organizarea și manifestările; capitalul cooperării - competențe sociale, relații de parteneriat între Biblioteca Științifică și Universitate, Biblioteca Științifică și Direcția de Învățămînt a municipiului Bălți; cunoașterea utilizatorilor, link la creațiile valorice: web site-ul Bibliotecii despre programele PI, AGEPI; oportunitățile EBSCO, OMPI.

Obiectivele *Zilelor Proprietății Intelectuale* sînt: amplificarea programului educațional și de cercetare, care are drept scop valorificarea Proprietății Intelectuale, creșterea rolului cărții în procesul acumulării ideilor noi, cunoștințelor, formării și dezvoltării deprinderilor de studiu și de muncă intelectuală independentă în conformitate cu cerințele societății;

Elaborarea programului de desfășurare a *Proprietății Intelectuale* a fost orientat spre o mai bună cunoaștere de către beneficiari a legislației naționale și internaționale privind drepturile de autor și drepturile conexe în domeniul Proprietății Intelectuale, diseminarea și informarea utilizatorilor despre aceste drepturi;

Coordonarea eforturilor Bibliotecii în scopul impulsiei potențialului profesional și creativ; gestionării eficiente a colecției AGEPI; cultivării, în baza acestei colecții, a unor deprinderi utile, însușirii inovațiilor avansate, cercetărilor, descoperirilor realizate de inventatorii din Republica Moldova, România și protejarea lor;

Integrarea informațiilor despre PI, bazele de date AGEPI în Cursul *Bazele Culturii Informaționale*;

Augmentarea statutului social și prestigiului profesiei de bibliotecar, protejarea bibliotecarilor; implicarea lor în activitatea inovațională și creativă; participarea la concursurile naționale anuale *Cel Mai Bun Bibliotecar al Anului*, *Cea mai bună publicație în domeniul biblioteconomiei și științei informării*.

Astfel, bibliotecarii universității bălțene își îndeplinesc conștiincios obligațiunile cercetînd, elaborînd, publicînd. Au apărut, începînd cu 2001, 31 de bibliografii, inclusiv 19 biobibliografii; este editată revista de specialitate *Confluente Bibliologice*, pînă în prezent s-au editat 18 numere, sînt prezentate comunicări la diverse întruniri profesionale, au fost publicate articole în revistele și ziarele de profil.

Zilele Proprietății Intelectuale din perioada menționată au cuprins 2 seminare informativ-educative cu apreciable impact profesional și social, numeroase discuții, informații *ad-hoc*;

Cursul *Bazele Culturii Informaționale* a fost audiat de studenții a 47 de grupe de la secția cu frecvența la zi - 548 ore și de studenții a 9 grupe cu frecvența redusă - 54 de ore, în total - 602 ore).

A fost acordată o importanță deosebită elementului vizual prin pagina web a Bibliotecii, rubrica *Anunțul Zilei* fiind o primă etapă a realizării programului *Zilele Proprietății Intellectuale*. În cadrul orelor didactice, peste 1700 de studenți din anul I, secția zi și frecvență redusă, au accesat pagina web a AGEPI-ului, Biblioteca AGEPI.

Invitația la lectură se face chiar prin titlurile expozițiilor tematice: **2009 - Anul Creativității și Inovării; Anul Imaginii Bibliotecii și Bibliotecarului; Ziua Cărții și a Dreptului de Autor; Protejarea operei literare (23 aprilie); Ziua Mondială a Proprietății Intellectuale (26 aprilie); Tezaur Intelctual al Țării, Piața ideilor inovatoare (Revista Intellectus), Anticipind Timpul: Gutenberg - 500 de ani de la trecerea în eternitate, Aniversarea Inventatorilor: I. Dragu - 160 de ani de la nașterea inventatorului și inginerului, România; Gh. Botezat -125 de ani de la nașterea inventatorului, matematicianului de origine română (29 iulie - Ziua Inventatorului și a raționalizatorului); Creație a Minții Umane, TV-clipuri despre AGEPI.**

În scopul informării despre specificul protejării PI, comunitatea universitară a fost asigurată în permanență cu suport didactic din colecțiile Bibliotecii, în general, și din *Colecția AGEPI*, în particular. Numai în **luna aprilie** 2009, 13 646 de utilizatori ai sălilor de lectură *Științe psihopedagogice, Științe ale naturii, Arte și Științe socioumanistice și economice*, au consultat mai mult de 500 documente expuse sub genericul *Accesul la informație și respectarea dreptului de autor*.

Expozițiile, seminarele instructiv-educative, discuțiile, TV - clipurile realizate au avut ca finalitate informarea studenților despre Proprietatea Intelctuală, standardele adecvate de protecție a ei, convenții din R. Moldova și alte țări. Tot în acest scop au fost editate 12 reviste bibliografice informative, organizate 6 expoziții informative și 10 tematice. La aceste manifestari au participat studenți, elevi, masteranzi, cadre didactice.

Colecția AGEPI este popularizată și în cadrul *Zilelor Tineretului* (10 noiembrie), de *Ziua Studenților* (17 noiembrie), când utilizatorii sînt invitați să audieze prezentări de *Achiziții noi AGEPI*: ale revistelor **Intellectus**, *Bursa Invențiilor*, *AGEPI INFO*, *AGEPI EXPO*; să participe la seminare și discuții despre inventatori, invenții, raționalizatori.

De la un timp, am început să organizăm seminare socratice, după metoda lui Mortimer Adler și Dennis Graz (on-line), *Dreptul de autor și drepturile conexe, Învățare, Inovare, Interactivitate*, bazate pe asimilarea de cunoștințe și deprinderi noi, pe capacitatea de a acționa, de a comunica, de a transmite informația deținută. Aceste seminare pornesc de la ideea că este important ca persoanele care învață să-și pună întrebări și să construiască răspunsuri, să poată și să înțeleagă totul în profunzime. În cadrul seminarelor socratice sînt încurajate discuțiile, dezbaterile.

La capitolul **Concluzii** am putea menționa că participarea Bibliotecii Științifice la Concursul republican **Biblioteca-partener în promovarea proprietății intelectuale** oferă posibilitatea reală ca toți utilizatorii să cunoască mai bine aspectele juridice, informaționale ale Proprietății Intelctuale, să cunoască profund drepturile de autor și drepturile conexe, să fie implicați în activități creative și inovaționale.